

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ
ԿՈՒՐՍԱՅԻՆ (ԴԱՍԸՆԹԱՑԱՅԻՆ-ԳԻՏԱԿԱՆ) ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱՆ ԵՎ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1 Կուրսային աշխատանքը դասախոսի ղեկավարությամբ ուսանողի կողմից կատարվող բովանդակալից ինքնուրույն հետազոտություն է: Կուրսային աշխատանքը պետք է ունենա տվյալ դասընթացի առավել արդիական հարցերի տեսական հիմնավորում, ինչպես նաև ներառի համապատասխան գործնական նյութի վերլուծություն:
- 1.2 Կուրսային աշխատանքի նպատակն է.
- Որոշել տվյալ դասընթացի տեսական-մեթոդական հիմունքների յուրացման մակարդակը ուսանողի կողմից,
 - Բացահայտել հիմնախնդիրը շարադրելու և վերլուծելու նրա ունակությունը,
 - Ձևավորել մասնագիտական խնդիրները ինքնուրույն և ստեղծագործաբար լուծելու ունակություններ:
- 1.3. Կուրսային աշխատանքի կատարման ժամանակ ուսանողի առջև դրված խնդիրներն են.
- Ուսումնասիրվող թեմայի հիմնադրույթների և նյութին առնչվող մասնագիտական գրականության վերլուծությունը,
 - Հետազոտվող օբյեկտի և առարկայի որոշումը,
 - Թեմայի տեղեկատվական և գիտական սկզբնաղբյուրների, մասնագիտական գրականության ուսումնասիրությունը,
 - Ուսանողի մասնագիտական նախապատրաստվածության, ուսումնական առարկաներից ձեռք բերած գիտելիքների, ունակությունների ամրապնդումը, խորացումը և ընդլայնումը,
 - Գիտական ուսումնասիրություն կատարելու մեթոդների տիրապետումը,
 - Տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակությունների ձեռքբերումը,
 - Եզրահանգումների ընդհանրացումը՝ հետագա մշակման նպատակով:
- 1.4 Կուրսային աշխատանքը կատարելիս ուսանողը պետք է բացահայտի հետևյալ ունակությունները.
1. գիտական (աշխատանքային) վարկածի առաջադրում,
 2. թեմային առնչվող նյութերի հավաքում և մշակում,
 3. հավաքած նյութի ուսումնասիրություն և համեմատական վերլուծություն,
 4. ամբողջական նյութի համակարգում և ընդհանրացում,
 5. առաջադրված խնդիրների ինքնուրույն լուծում,
 6. եզրահանգումների, առաջարկությունների տրամաբանական հիմնավորում և ձևակերպում:
- 1.5 Կուրսային աշխատանքի թեման պետք է համապատասխանի տվյալ դասընթացի հիմնախնդիրներին, գիտականությանը, նորույթին և արդիականությանը: Այն պետք է կառուցվի փաստացի նյութի, գործնական արդյունքների, ամբիոնի դասախոսների գիտական աշխատանքների, գիտական սեմինարների հիման վրա՝ գիտության նորագույն նվաճումների և հետազոտությունների լայն ընդգրկմամբ:
- 1.6 Կուրսային աշխատանքների թեմաները և դրանց ղեկավարները հաստատվում են ամբիոնի նիստում տվյալ կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում:
- 1.7 Կուրսային աշխատանքների քանակը նախատեսվում է ուսումնական պլանով:

2. Կուրսային աշխատանքի բովանդակությունը և կառուցվածքը

- 2.1. Կուրսային աշխատանքին ներկայացվող ընդհանուր պահանջներն են.
- գրված լինի հայերեն (բացառությամբ օտար լեզուների մասնագիտությունների),
 - աշխատանքը պետք է ունենա կետ 2.2-ում տրված կառուցվածքը, տրամաբանական հաջորդականությամբ շարադրանք,
 - ձևակերպումները պետք է լինեն հակիրճ, ճշգրիտ, միանշանակ, սուբյեկտիվությունից զերծ:
(*փոփ. 07.10.2014 N47-Լ որոշմամբ*)

- 2.2. Կուրսային աշխատանքի կառուցվածքի մեջ մտնում են՝ տիտղոսաթերթը, բովանդակությունը, ներածությունը, հիմնական մասը, եզրակացությունը, օգտագործված գրականության ցանկը, անհրաժեշտության դեպքում՝ հավելվածը:
- 2.2.1 *Տիտղոսաթերթը* կուրսային աշխատանքի առաջին էջն է, որի վրա նշվում են բուհի, ֆակուլտետի, ամբիոնի ամբողջական անվանումը, մասնագիտությունը, թեման, ուսանողի անուն, ազգանուն, հայրանունը, գիտական ղեկավարի ազգանունը և անվան, հայրանվան սկզբնատառերը, գիտական աստիճանը և կոչումը, կատարման տեղը և տարին (*հավելված I*): **(լրաց. 24.08.2015 N 20-I որոշմամբ)**
- 2.2.2 *Բովանդակության* մեջ մտնում են ներածությունը, հիմնական մասի գլուխների և նրանց ենթամասերի անվանումները, եզրակացությունը, օգտագործված գրականության ցանկը, հավելվածը (անհրաժեշտության դեպքում): Բովանդակության հաջորդականությունը և մասերի անվանումները պետք է համապատասխանեն կուրսային աշխատանքի շարադրմանը: Հիմնական մասի բաժինների անվանումների մեջ չպետք է կրկնվի ամբողջական աշխատանքի անվանումը:
- 2.2.3 *Ներածության* մեջ հիմնավորվում են ընտրված թեմայի արդիականությունը և ուսումնասիրված լինելու աստիճանը, ձևակերպվում են հիմնախնդիրները և նրա լուծման ուղիները, աշխատանքի նպատակը, նշվում են ուսումնասիրության առարկան, վերլուծության մեթոդները, շարադրվում են ընտրված թեմայի առավել կարևոր հայեցակետերը:
- 2.2.4 *Կուրսային աշխատանքի հիմնական մասն* ընդգրկում է աշխատանքի գլուխները, որոնցից յուրաքանչյուրը կարող է ունենալ 2 -3 ենթամաս: Յուրաքանչյուր գլխի ծավալը և ենթամասերի քանակը մոտավորապես պետք է հավասար լինեն: Հիմնական մասը կառուցվում է գիտաուսումնական գրականության, վիճակագրական նյութերի վերլուծության հիմքի վրա և պետք է ունենա անհրաժեշտ հղումներ, նյութի շարադրումը լինի գրագետ, առանց ուղղագրական և ոճական սխալների, հստակ և հակիրճ: *Կուրսային աշխատանքը* նպատակահարմար է համալրել տվյալ դասընթացի յուրահատկությանը համապատասխան աղյուսակներով, գծապատկերներով, դիագրամներով, գործնական օրինակներով, խնդիրներով:
- 2.2.5 *Եզրակացության* մեջ հաջորդականությամբ շարադրվում են տեսական և գործնական ընդհանրացումներն ու առաջարկությունները, որին հանգել է ուսանողը ուսումնասիրության արդյունքում: Դրանք պետք է լինեն համառոտ և հստակ, լրիվ պատկերացում տան հետազոտության բովանդակության, նշանակության, հիմնավորվածության և արդյունավետության մասին:
- 2.2.6 *Օգտագործված գրականության ցանկում* յուրաքանչյուր գրականության վերջում անհրաժեշտ է նշել էջերի ընդհանուր քանակը, իսկ հերթականությունը պետք է լինի հետևյալ կերպ.
1. օրենքներ և այլ իրավական ակտեր, վիճակագրական տեղեկագրեր
 2. հայերեն և այլ օտար լեզվով աղբյուրներ (ըստ այբբենական կարգի)
 3. համացանցային կայքեր (չգերազանցի օգտագործված գրականության 30%-ը):
- (լրաց. 24.08.2015 N 20-I որոշմամբ)**
- Տեղեկատվության խմբավորումը գրականության ցանկում կարող է կատարվել հղումների ձևով, այբբենական կարգով, կամ էլ աշխատանքի գլուխներին համապատասխան:
- 2.2.7 Ուղղակի և անուղղակի հղումները տեքստում պարտադիր են: Հղումները և մեջբերումները տեղադրվում են էջի ստորին մասում, հիմնական տեքստից բաժանվում են ուղիղ գծով և համարակալվում արաբական թվերով կամ քառակուսի փակագծում՝ նշելով գրականության ցանկում հերթական համարը և էջը:

3. Կուրսային աշխատանքի ձևավորումը

- 3.1 Կուրսային աշխատանքի ծավալը պետք է կազմի բնագիտական (տեխնիկական և ճշգրիտ) գիտությունների համար տպագիր 10-20 էջ, մյուսների համար՝ 15-25 էջ՝ առանց հավելվածի: Աշխատանքի առանձին մասերի միջև պետք է պահպանվի հետևյալ համամասնությունը.
- ներածություն՝ 1-2 էջ
 - եզրակացություն՝ 1-2 էջ
 - օգտագործված գրականություն՝ 1-2 էջ:

Աշխատանքի ամենածավալուն մասը պետք է կազմի նյութի հիմնական շարադրանքը:

- 3.2 Կուրսային աշխատանքը պետք է հավաքվի (A4 ֆորմատ) Word ծրագրում Sylfaen (Times New Roman) տառատեսակով (տառաչափը՝ 12, միջտողային հեռավորությունը՝ 1,5, ձախից՝ 3սմ, աջից՝ 1սմ, վերնից՝ 2,0սմ, ներքևից՝ 2,5սմ), հղումների տառաչափը՝ 9: Գլուխները և ենթավերնագրերը տեքստում անհրաժեշտ է առանձնացնել (): Աշխատանքի բոլոր էջերը համարակալվում են, բացի տիտղոսաթերթից: Էջանշումը՝ էջի ներքևում, մեջտեղում: Երկրորդ էջը բովանդակությունն է: Էջադրումը սկսել բովանդակության էջից: Կուրսային աշխատանքի յուրաքանչյուր մաս սկսվում է նոր էջից:

4. Կուրսային աշխատանքի կատարման կարգը

- 4.1 Ուսանողը կուրսային աշխատանքի թեման ընտրում է ուսումնական պլանին համապատասխան կազմված և ամբիոնի կողմից հաստատված թեմաներից: Գիտական ղեկավարները նշանակվում են ամբիոնի վարիչի կողմից՝ ըստ ուսումնական ծանրաբեռնվածության: Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը, որպես կանոն, տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսն է կամ գործնականը վարող մասնագետը: Ամբիոնի վարիչը կուրսային աշխատանքի ղեկավար կարող է նշանակել նաև ամբիոնի այլ դասախոսի:
- 4.2 Ղեկավարը ուսանողի հետ
- կազմում է ընտրված թեմայի կատարման անհատական օրացուցային ժամանակացույց,
 - կոնկրետացնում է ուսումնասիրության ենթակա հարցերի շրջանակները,
 - հստակեցնում է աշխատանքի կառուցվածքը, հետազոտության ուղղություններն ու մեթոդները,
 - տալիս է համապատասխան գրականության ցանկը:
- 4.3 Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը
- վերահսկում է աշխատանքի կատարումը ըստ կազմված օրացուցային ժամանակացույցի,
 - կազմակերպում է անհատական խորհրդատվություն կուրսային աշխատանքի կառուցվածքին և բովանդակությանը վերաբերող հարցերի շուրջ,
 - ներկայացնում է կարծիք կատարված աշխատանքի վերաբերյալ:
- 4.4 Կուրսային աշխատանքի կատարման ընթացքում ուսանողը կարող է նաև խորհրդակցել այլ դասախոսների հետ:

5. Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունը

- 5.1 Ուսանողը կուրսային աշխատանքը ամբիոն պետք է ներկայացնի պաշտպանությունից մեկ շաբաթ առաջ 2 տարբերակով (1 տպագիր, 1 էլեկտրոնային (CD սկավառակի վրա)), իսկ հեռակա ուսուցման ուսանողները՝ քննաշրջանից 30 օր առաջ:
- 5.2 Կուրսային աշխատանքի ղեկավարը ներկայացնում է կարծիք:
- 5.3 Կարծիքի մեջ ղեկավարը ներկայացնում է աշխատանքի դրական և բացասական կողմերը, գնահատում աշխատանքի կատարման ուսանողի ինքնուրույնության աստիճանը, նշում է աշխատանքը պաշտպանության ներկայացնելու թույլտվության մասին:
- 5.4 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունն իրականացվում է ըստ հաստատված ժամանակացույցի:
- 5.5 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունն իրականացվում է ամենաքիչը երկու անդամներից կազմված հանձնաժողովի մասնակցությամբ՝ ղեկավարի ներկայությամբ: Ղեկավարի բացակայության դեպքում կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունը կազմակերպվում է՝ հիմք ընդունելով ղեկավարի դրական գրավոր կարծիքը: Հանձնաժողովի կազմը, նրա աշխատանքի ընթացակարգը և պաշտպանության ժամանակացույցը հաստատվում է տվյալ ամբիոնի նիստում:
- 5.6 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանության ժամանակ որոշվում են ուսանողի տեսական գիտելիքների և գործնական ունակությունների մակարդակը, աշխատանքի համապատասխանությունը դրան ներկայացվող պահանջներին: Կուրսային աշխատանքի չափանիշներն են՝ արդիականությունը, ինքնուրույնության աստիճանը, եզրակացությունների և առաջարկությունների ճշտությունը, աշխատանքի հետազոտական բնույթը, ներկայացվող նյութի որակը, գրագիտության աստիճանը:

6. Կուրսային աշխատանքի գնահատումը

6.1 Կուրսային աշխատանքը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ ստորև բերված աղյուսակում գնահատման չափանիշներին համապատասխան

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	8
2	Ձևակերպման որակը	5
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	5
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
	Ընդամենը՝	20

Գնահատման քայլը 1.0 միավոր:

Դրական գնահատականը (8 և 8-ից բարձր) հանձնաժողովի նախագահի կողմից գրանցվում է տեղեկագրում և ստուգման գրքույկում:

Կուրսային աշխատանքի լրիվ անվանումը նշվում է քննական տեղեկագրում և դիպլոմի հավելվածում:

6.2 Նշված ժամկետում անհարգելի պատճառով կուրսային աշխատանքը չներկայացնելը և չպաշտպանելը համարվում է ակադեմիական պարտք: Հանձնաժողովի նախագահը քննական տեղեկագրում նշանակում է անբավարար գնահատական: Փաստաթղթերով հիմնավորված հարգելի պատճառների առկայության դեպքում ամբիոնը սահմանում է կուրսային աշխատանքի կատարման և պաշտպանության անհատական ժամանակացույց:

6.3 Կուրսային աշխատանքի անհատական պաշտպանության դեպքում գնահատականը դրվում է անհատական տեղեկագրում:

7. Կուրսային աշխատանքի հաշվառումը և պահպանումը

7.1 Կուրսային աշխատանքի պաշտպանությունից հետո աշխատանքը հանձնվում է ամբիոն, որտեղ պահպանվում է 1 տարի, իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ գրադարանին:

7.2 Պահպանության ժամկետը լրանալուց հետո կուրսային աշխատանքները ենթակա են սահմանված կարգով արխիվացման՝ համապատասխան ակտով: